

Älvboda Friskolas likabehandlingsplan samt plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: F-9 samt fritids

Läsår: 2019/2020

Verksamhetsformer som omfattas av planen

F-9 samt fritids

Ansvarig för planen

Rektor

Vår vision

Grundläggande för allt vårt arbete på Älvboda friskola är att alla människor har lika värde. Nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande handlingar skall genomsyra verksamheten.

Alla som arbetar inom skolan ska ha ett respektfullt bemötande och bidra till en miljö där alla (elever, personal och föräldrar) känner sig välkomna och inkluderade. Vår ambition är att behandla alla utifrån var och ens förutsättningar.

Vi arbetar medvetet med att stärka alla barn och elevers förmåga att fungera i ett demokratiskt samhälle.

Alla vuxna i skolan har ett gemensamt ansvar för barnens och elevernas välbefinnande. Huvudansvaret har klasslärare/mentor och arbetslag.

Relationer och bemötande är nyckelord och en viktig del för den totala måluppfyllelsen på vår skola.

Skolan och fritids värdegrund vilar på:

Rättvisa – Alla behandlas olika (beroende på egna förutsättningar och behov).

Hänsyn – Alla har rätt till arbetsro.

Respekt – Ingen får kränka någon.

Demokrati – Allas åsikt skall höras.

Trygghet – Ingen ska behöva känna sig rädd.

Syftet med vår likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Likabehandlingsarbetet regleras från 1 januari 2009 av två lagar; diskrimineringslagen och skollagen. Skolans fokus är att arbeta för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter och mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Skolan ska varje år upprätta två planer för likabehandlingsarbetet, en likabehandlingsplan (enligt 3 kap. 16§ diskrimineringslagen) och en plan mot kränkande behandling (enligt 14a kap. 85§ skollagen).

Planerna kan sammanföras till en plan så länge innehållet uppfyller lagarnas krav, något Älvboda Friskola valt att göra.

Skolan är skyldig att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och åtgärda trakasserier, diskriminering och annan kränkande behandling.

Syftet med planen skall vara att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder, samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inom skola och fritidsverksamhet.

Likabehandlingsplanen är ett levande dokument där förbättringar av våra rutiner sker löpande. Den tas fram i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.

Likabehandlingsplanen finns tillgänglig på skolans hemsida och vårdnadshavare har alltid möjlighet att komma med synpunkter.

Likabehandlingsplanen utvärderas och revideras i slutet av varje läsår och redovisas även i den årliga kvalitetsredovisningen.

Definition av begrepp

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla som vistas i skolan ska ha samma rättigheter och kunna vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Diskriminering

Diskriminering är när någon, barn eller vuxen, blir särbehandlat eller sämre behandlat än andra och missgynnandet har samband med de olika diskrimineringsgrunderna.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen.

I verksamheterna (skola, fritids) är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Med direkt diskriminering menas att en enskild individ behandlas sämre än andra. Men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika, vilket kallas indirekt diskriminering.

De diskrimineringsgrunder som regleras i lag är följande:

- **Etnisk tillhörighet** (etnicitet) - att bli sämre behandlad på grund av sin hudfärg, sitt etniska eller nationella ursprung eller, i vissa sammanhang, sitt språk eller sitt namn.
- **Religion eller annan trosuppfattning** - att bli sämre behandlad på grund av sin religion eller trosuppfattning.
- **Funktionshinder** - att bli sämre behandlad på grund av varaktiga nedsättningar av sin fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga funktionsförmåga.
- **Kön** - att bli sämre behandlad på grund av sin könstillhörighet. Inkluderar även transsexualism.
- **Könsidentitet och könsuttryck** - att bli sämre behandlad på grund av hur man uppfattar kön eller hur man uttrycker eller uppfattas uttrycka sig i relation till kön. Med könsöverskridande identitet och uttryck menas att du använder attribut, exempelvis kläder, smink, smycken som oftast förknippas med det motsatta könets attribut.
- **Sexuell läggning** - att bli sämre behandlad på grund av att man är homosexuell, bisexuell eller heterosexuell.
- **Ålder** - att bli sämre behandlad på grund av sin ålder, d v s sin uppnådda levnadslängd.
- **Bristande tillgänglighet** - med bristande tillgänglighet menas att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att denna person skall komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett beteende/ uppträdande som kränker någons värdighet.

Trakasserier är ett beteende/ uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker någons värdighet, men som inte nödvändigtvis har samband med någon diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara

Fysiska (slag och knuffar)

Verbala (hot, svordomar, öknamn)

Psykosociala (utfrysning, grimaser, blickar)

Texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier och meddelanden på olika webbcommunities.

Trygghetsärende

Med trygghetsärende menas i denna plan att någon form av diskriminering, trakasserier och/ eller kränkande behandling väckts hos Trygghetsgruppen, som i sin tur tar hand om ärendet och åtgärdar.

Planen gäller från: 2018-08

Planen gäller till: 2019-06

Läsår: 2019/2020

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga i kartläggningar gällande trygghet och trivsel. Vid utvecklingssamtal, klassråd och elevråd ges möjlighet till diskussion runt trygghetsfrågor.

En eller två representanter från varje klass, förslagsvis klassrådsrepresentanterna, går en trygghetsvandring med trygghetsteamet i skolans lokaler samt på skolgården och berättar om vad de känner och tycker med vår likabehandlingsplans intentioner i åtanke. Detta görs i början av varje termin. Resultatet av vandringen redovisas av Trygghetsgruppen på ett elevråd och elevrådsrepresentanterna får i sin tur delge sin klass.

Elever kan också anonymt skriva ett meddelande eller kontakta oss i trygghetsgruppen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare får information om det pågående arbetet genom vår gemensamma webbaserade arena, schoolsoft, deltagande i skolans öppna aktiviteter, genom utvecklingssamtalen samt rektorns veckobrev.

Vårdnadshavare kontaktas om deras barn är inblandade i kränkingsärenden. Observera att det är skolan som äger ärendet och har utrednings- och åtgärdsskyldighet och måste utreda och åtgärda även om vårdnadshavare inte samtycker. Det är skolan som gör bedömningarna och vidtar åtgärder som bygger på dessa.

Personalens delaktighet

All personal i skolan skall vara väl förtrogen med planen och har ansvar för att följa denna samt hålla sig uppdaterad. Trygghetsteamet med representanter från alla arbetslag har övergripande ansvar för att se till att detta sker. Utvärderingar och kartläggningar görs kontinuerligt i arbetslagen.

Alla mentorer har planen/ trygghet som en punkt på både vid utvecklingssamtal och föräldramöten. Ev. reflektioner eller synpunkter lämnas till trygghetsteamet.

Trygghetsfrågor ska vara en stående punkt på samtliga Teamträffar för att inget trygghetsärende skall falla mellan stolarna. Viktigt att dokumentera i någon form.

Lämna kopior på era åtgärder och resultat till trygghetsteamet när ett trygghetsärende väcks hos trygghetsgruppen.

Förankring av planen

Planen presenteras av ansvarig pedagog/ mentor för elever i åk F-9 samt fritids.

Genomgång av reviderad plan för personalen i juni.

Information om planen ges vid föräldramöten, utvecklingssamtal samt genom rektorns veckobrev.

Planen publiceras på vår hemsida och ett meddelande går ut till samtliga vårdnadshavare att en reviderad plan finns att ta del av.

Arbetsgång/arbetsfördelning vid tillbud

1. Den pedagog som ser, hör eller hör talas om en kränkning agerar omgående genom att samtala med berörda.

2. Om pedagogen bedömer att ärendet behöver utredas vidare kontaktas mentorer och trygghetsgrupp och eventuellt vårdnadshavare.
3. Trygghetsgruppen samtalar med utsatt och gör en bedömning för vidare insats, vårdnadshavare kontaktas.
4. Ärendet avslutas alternativt hålls öppen och Trygghetsgruppen informerar EHT.
5. Ärendet bör avslutas inom två veckor, är detta inte möjligt går ärendet vidare till rektor.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Elevenkät för elever angående trivsel och tillgänglighet genomfördes under ht-19 i årskurs F-9.

Trygghetsteamet har gjort en bedömning av skolans behov av främjande arbete på ett djupare, mer omfattande plan och vill att de främjande insatser som faktiskt görs ska synliggöras och förankras i personalgruppen.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Maria Saldenius och Sofie Hedlund

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Sammanfattningsvis så visar elevenkäten att de flesta av eleverna känner sig trygga i skolan och upplever ett bra bemötande av vuxna och elever. I flera klasser upplever eleverna att arbetsron ibland är bristfällig och det är något som vi arbetar kontinuerligt med genom diskussioner och kollegialt lärande i personalgruppen.

Vi bedömer att all personal samt våra elever behöver bli mer förtrogna med likabehandlingsarbetet och vår skolas värdegrund. Dokumentet behöver bli levande och väl förankrat. Därför vill vi synliggöra, och kvalitetssäkra likabehandlingsarbetet inför kommande läsår

Vi i Trygghetsteamet vill att eleverna skall veta vilka vi är och känna till vårt arbete. Vi kommer att presentera oss på elevråd, genomföra trygghetsvandring samt återkoppla resultatet av den till elevrådet.

Årets plan ska utvärderas senast: 2020-08

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Elevenkäter skall genomföras i Maj 2020.

Inför revidering av föregående plan ska arbetslagen få i uppdrag att lyfta och utvärdera planen. Resultatet återkopplas sedan till trygghetsgruppen som sammanställer, reviderar och presenterar den nya planen för remiss. Innan den nya planen fastställs skall den förankras och elevers synpunkter skall genomsyra bearbetningen med den nya planen.

Föräldrar kommer att informeras om att vi genomför en revidering. Likabehandlingsplanen finns på vår webbaserade skolportal schoolsoft, för vårdnadshavare och elever att ta del av.

Ansvariga för att årets plan utvärderas:

Johan Sennerfeldt, Maria Saldenius, Sofie Hedlund, Niklas Karlsson och Camilla Friberg.

Främjande insatser på skolan och fritids

Trygghetsgruppen

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Ett tillgängligt främjande, förebyggande och åtgärdande arbete för en trygg skolmiljö

Insats

Trygghetsgruppen har regelbundna träffar där vi kartlägger, planerar, diskuterar och utreder eventuella fall av kränkande behandling. Trygghetsgruppen ska fungera som stöd för all personal i skolan som en del i det förebyggande arbetet.

Ansvarig

Johan Sennerfeldt, Maria Saldenius, Sofie Hedlund, Niklas Karlsson och Camilla Friberg

Datum när det ska vara klart

Kontinuerlig uppföljning

Nolltolerans mot kränkningar

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

På skolan och fritis skall alla känna sig trygga och inkluderade i alla sammanhang, ingen skall känna sig utsatt och kränkt.

Insats

All personal reagerar och agerar omedelbart utifrån skolans Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling när något kränkande eller särbehandlande sker.

Ansvarig

All personal på skolan bär ansvar för att efterleva nolltolerans i den dagliga verksamheten.

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande

Vår Värdegrund

Områden som berörs av insatsen

Vår skolas värdegrund

Mål och uppföljning

Att alla elever känner till vår värdegrund och gör sitt bästa för att förverkliga den.

Insats

Skolans värdegrund och dess ord skall arbetas med i uppstarten av varje termin.

Insatser och återkommande arbete kring värdegrunden kan också bli nödvändiga utifrån gruppens och individens behov.

Ansvarig

All personal på skolan

Datum när det ska vara klart

fortlöpande

Åtgärder under skolår 19/20

Involvera och engagera elever

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Vår ambition är att alla elever under detta läsår skall veta vilka som ingår i Trygghetsgruppen och vad de gör, samt veta vad skolans likabehandlingsplan innehåller.

Åtgärd

Trygghetsteamet informerar om Likabehandlingsplanen och hur trygghetsteamet arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande på elevråd. Elevrådsrepresentanterna får i uppgift att delge sina klasser.

Motivera åtgärd

Vår organisation skall möjliggöra att alla känner sig välkomna och trygga på vår skola och vi anser att Trygghetsteamets funktioner måste vara synliga och tillgängliga för eleverna.

Ansvarig

Trygghetsteamet

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande

Rast och skolväg

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Eleverna skall känna sig trygga på raster.

Åtgärd

F-9 ska ha rastvaktsschema synligt vid entrédörrarna.

På F-3 finns en pedagog/ rastvakt som organiserar gemensamma lekar.

De vuxna tydliggör regler vid lekar och aktiviteter.

Rastvakt skall ha synlig väst på sig.

Motivera åtgärd

Minska konflikter och öka tryggheten för samtliga elever.

Ansvarig

All personal på skolan

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande

Rutiner för akuta situationer

Policy

Grundläggande för allt vårt arbete på Älvboda Friskola är att alla människor har lika värde. Nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande handlingar skall genomsyra verksamheten. Alla som arbetar i skolan skall ha ett respektfullt bemötande och bidra till en miljö där alla känner sig välkomna och inkluderade.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Att vistas med elever på raster och lektionsfri tid skall vara ett naturligt förhållningssätt för all personal på skolan. Tillsammans med rastvaktssystem för eleverna har personalen god uppsikt över de platser där eleverna befinner sig. Frågor rörande trygghet och trivsel lyfts alltid vid utvecklingssamtalen.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elever och vårdnadshavare kan ta kontakt med mentor, någon i Trygghetsgruppen eller rektor vid uttalad eller misstänkt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Man kan också vända sig till en anställd på skolan som man har förtroende för.

Trygghetsteamet består av:

F-3: samt fritids: Camilla Friberg och Nicklas Karlsson

4-6: Maria Saldenius

7-9: Sofie Hedlund

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

All personal som blir vittne till eller på annat sätt får kännedom om kränkande behandling eller trakasserier ingriper genom att omedelbart avbryta handlingen samt ansvara för att händelsen dokumenteras på blankett avsedd för tillbudsansmälan och överlämna till klasslärare/mentor.

Klasslärare/mentor ansvarar sedan för att händelsen omgående utreds och vidtagna åtgärder dokumenteras samt att vårdnadshavare kontaktas.

All denna dokumentation inlämnas till Rektor.

Vid upprepade incidenter och/eller ärenden av allvarigare karaktär överlämnas ärendet av rektor till Trygghetsgruppen för beslut om vidare hantering.

Trygghetsgruppen ansvarar för att ärendet utreds vidare.

Om kränkningen är allvarlig skall Trygghetsgruppen och rektor överväga om anmälan skall göras till socialtjänsten och/eller polisen. Vid brottsliga gärningar polisanmäls händelsen av rektorn.

Trygghetsgruppen ansvarar för att utredningen slutförs och dokumenteras.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

När en vuxen kränker ett barn ska man som kollega och/eller chef reagera och påtala hur man upplevde situationen.

Samtal med berörd vuxen genomförs när elev, förälder eller kollega anser att kränkning har ägt rum. Ansvarig för samtal är rektor. Åtgärder/resultat dokumenteras.

Uppföljning med barn/elev/vårdnadshavare/vuxen ska ske inom en vecka.

Ärenden där elev kränker vuxen hanteras enligt arbetsmiljölagen.

Rutiner för uppföljning

Se rutiner för att utreda och åtgärda.

Rutiner för dokumentation

Se rutiner för att utreda och åtgärda. Tillbudsblanketter finns på skoladministrationen. Dokumentation sparas i dokumentskåpet.

Ansvarsförhållande

Se ovan i rutiner för att utreda och åtgärda.

Kontinuerligt under terminen aktualiseras likabehandlingsplanen för all personal

Vandring med trygghetsfokus (elever o TG)

Ansvar för pågående trygghetsärenden (TG)

Se till att ett rastschema och västar till rastvärdarna finns tillgänglig för personal. (TG)

September

Den reviderade planen går ut på remiss, all personal läser och tycker till. Den nya planen fastslås och publiceras på hemsidan och Schoolsoft.

Oktober

November: Synliggöra planen för personalen

Mars: Enkäter/ undersökningar och observationer genomförs och samlas in (TG ansvarar för att de delas ut)

April: Sammanställning: Presentation av sammanställning

Juni: Förbereder revisionsarbetet till hösten.